

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ สมาชิกของคริสตจักรสี่พระพร คริสตจักรพระพรชัยและคริสตจักรศรีงาม ซึ่งเป็นคริสตจักรในเขตพื้นที่ชานเมืองภาคเหนือ สังกัด คริสตจักรภาคที่ 1 สภาคริสตจักรในประเทศไทย จำนวนทั้งสิ้น 134 คน จำแนกได้ดังนี้

3.1.1 จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ (ตารางที่ 3.1)

คริสตจักร	เพศ		
	ชาย	หญิง	รวม
สี่พระพร	17	25	42
พระพรชัย	21	20	41
ศรีงาม	25	26	51
รวมทั้งสิ้น	63	71	134

ตารางที่ 3.1 : จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

3.1.2 จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามช่วงอายุ (ตารางที่ 3.2)

คริสตจักร	ช่วงอายุ					รวม
	13-25	26-39	40-60	61-70	71+	
สี่พระพร	8	6	24	1	3	42
พระพรชัย	9	7	23	2	0	41
ศรีงาม	11	7	20	9	4	51
รวมทั้งสิ้น	28	20	67	12	7	134

ตารางที่ 3.2 : จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามช่วงอายุ

3.1.3 จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกลุ่มงาน/คณะต่าง ๆ (ตารางที่ 3.3)

คริสตจักร	คณะ				รวม
	ธรรมกิจและ มัคทายก*	บุรุษ	สตรี	อนุชน	
สี่พระพร	12	9	13	8	42
พระพรชัย	9	10	13	9	41
ศรีงาม	9	14	17	11	45
รวมทั้งสิ้น	30	33	43	28	134

ตารางที่ 3.3 : จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกลุ่มงาน/คณะต่าง ๆ

*หมายเหตุ กลุ่มนี้จะมี 2 บทบาท คือ เป็นทั้งคณะธรรมกิจและคณะมัคทายก ขณะเดียวกัน ก็เป็นสมาชิกอยู่ในคณะบุรุษและสตรีด้วย ดังนั้นกลุ่มนี้จึงทำแบบสอบถาม 2 ชุด คือ แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของคริสตจักรมีผู้ตอบ รวมทั้งสิ้น 30 คน และแบบสอบถามการศึกษาวิจัยเรื่องชีวิตและการทำพันธกิจคริสตจักร ซึ่งในคำถาม ชุดที่ 2 นี้ มีผู้ตอบรวมทั้งสิ้น 104 คน รวมเป็น 134 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ประกอบไปด้วยแบบสอบถาม ประเด็นสนทนา กลุ่ม และประเด็นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

3.2.1 แบบสอบถาม

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม 2 ชุด ดังนี้

1) แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของคริสตจักร (ภาคผนวก ก)

เป็นแบบสอบถามสำหรับการสำรวจ ประเมินชีวิตและการทำพันธกิจของ คริสตจักรที่ประกอบไปด้วยคำถามเกี่ยวกับข้อมูลดังนี้

(1) ข้อมูลพื้นฐานของคริสตจักร

(2) ข้อมูลการทำพันธกิจของคริสตจักร

(ก) พันธกิจที่คริสตจักรกำลังทำอยู่ในปัจจุบัน

(ข) พันธกิจที่คริสตจักรเคยทำแต่ปัจจุบันไม่ได้ทำแล้ว

(ค) พันธกิจที่คริสตจักรต้องการทำแต่ยังไม่สามารถทำแบบสำรวจ

นี้ใช้สำหรับสำรวจข้อมูลจากศิษยาภิบาล คณะธรรมกิจ และคณะมัคทายก

2) แบบสอบถามการศึกษาวิจัยเรื่องชีวิตและการทำพันธกิจคริสตจักร (ภาคผนวก ข) เป็นแบบสอบถามถึงข้อมูลชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักร ในความคิดเห็นของสมาชิกคริสตจักรที่อยู่ในคณะหรือแผนกต่าง ๆ (คณะบุรุษ คณะสตรีและคณะอนุคริสตจักร)

แบบสอบถามนี้เป็นกรนำเอาพันธกิจทั้ง 5 พันธกิจ คือ พันธกิจการตั้งสอนบ่มเพาะสร้างและพัฒนาคูณลักษณะชีวิตคริสเตียนให้เป็นสาวกแห่งพระเยซูคริสต์ พันธกิจสามัคคีธรรมหรือการดูแลเอาใจใส่เสริมสร้างชีวิตของกันและกัน พันธกิจการนมัสการพระเจ้า พันธกิจการบริการรับใช้ผู้คนในสังคม และพันธกิจการประกาศพระกิตติคุณแก่ผู้ที่ยังไม่เชื่อ มาแยกเป็นประเด็นคำถามเกี่ยวกับชีวิตและการทำพันธกิจ 10 ประเด็น ดังนี้

ลำดับ	ประเด็นคำถาม	พันธกิจ				
		สั่งสอน บ่มเพาะฯ	การ นมัสการ พระเจ้า	สามัคคี ธรรมฯ	บริการ รับใช้ สังคม	ประกาศ พระ กิตติคุณ
1	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดสนิทสนมและเกิดการเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน			✓		
2	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรมีส่วนร่วมในการยกย่อง ให้เกียรติและสรรเสริญพระเจ้า ผ่านการนมัสการพระเจ้าและการดำเนินชีวิตประจำวัน		✓			
3	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเรียนรู้พระคัมภีร์อย่างดี ต่อเนื่องและครอบคลุมทั้งหมด	✓				
4	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรติดสนิทกับพระเจ้าและเรียนรู้ถึงพระประสงค์ของพระองค์ ผ่านการภาวนา ไคร์ครวญ/ศึกษาพระวจนะ การอธิษฐาน และประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน	✓	✓			
5	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเผชิญหน้ากับความทุกข์และความทุกข์ในชีวิตด้วยพระวจนะและการทรงช่วยเหลือจากพระเจ้า (ทั้งทรงช่วยเหลือโดยตรงจากพระองค์และการทรงช่วยเหลือผ่านคนรอบข้าง)	✓		✓		

ลำดับ	ประเด็นคำถาม	พันธกิจ				
		ส่งมอบ บ่มเพาะฯ	การ นับสนุนการ พระเจ้า	สามัคคี ธรรมฯ	บริการ รับใช้ สังคม	ประกาศ พระ กิตติคุณ
6	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรเปิดใจให้พระเจ้า และใช้พระวาทะของพระองค์ให้มีส่วนในการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน	✓				
7	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรรู้จักใช้โอกาสในชีวิต ในที่ทำงานเพื่อสำแดงความรักและพระเมตตาคุณของพระเยซูคริสต์แก่ผู้คนที่ตนสัมพันธ์เกี่ยวข้อง เพื่อนร่วมงาน และคนในสังคมชุมชน				✓	✓
8	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรรู้จักใช้โอกาสในการประกาศ สื่อสาร หรือบอกเล่าข่าวดีเรื่องพระเยซูคริสต์แก่คนอื่น ๆ ทั้งในครอบครัว ที่ทำงาน และในสังคมชุมชน					✓
9	คริสตจักรช่วยและเปิดโอกาสให้คนในคริสตจักรได้รับการพัฒนาของประทาน (ศักยภาพ) ให้ใช้ความสามารถดังกล่าวในการรับใช้พระเจ้าในงานด้านต่าง ๆ ในคริสตจักร			✓	✓	
10	คริสตจักรช่วยให้คนในคริสตจักรสามารถเลี้ยงดู บ่มเพาะ และฟูมฟัก เอาใจใส่ผู้เชื่อในคริสตจักรให้เติบโตมีชีวิตแบบพระคริสต์มากยิ่งขึ้น	✓				

ตารางที่ 3.4 : การนำพันธกิจทั้ง 5 พันธกิจมาแยกเป็นประเด็นคำถาม

เมื่อได้ข้อมูลจากแบบสอบถามแล้วหลังจากนั้นก็ทำการประมวลผลข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อสมาชิกทุกคนจะสามารถเห็นภาพรวมของชีวิตและการทำพันธกิจคริสตจักรของตน และเป็นประเด็นสำคัญที่นำเข้าสู่การสนทนากลุ่มเพื่อร่วมกันค้นหาสาเหตุว่าอะไรทำให้คริสตจักรมีสภาพเป็นเช่นนั้น และหาแนวทางที่ชัดเจนในการทำพันธกิจ พร้อมทั้งมีแนวทางในการนำไปสู่การแก้ไขและพัฒนาต่อไป

3.2.2 ประเด็นสนทนากลุ่ม

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้ประเด็นสนทนากลุ่ม 2 ชุด ดังนี้

1) ประเด็นสนทนากลุ่มสำหรับศิษยาภิบาลภิบาล คณะธรรมกิจ และคณะมัคนายก เป็นการสนทนากลุ่มโดยใช้ประเด็นที่พบจากแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของคริสตจักร เพื่อร่วมกันประมวลข้อมูลว่า คริสตจักรท้องถิ่นในเขตพื้นที่ชานเมืองภาคเหนือ สังกัดคริสตจักรภาคที่ 1 ได้มีภาพรวมชีวิตและการทำพันธกิจคริสตจักรอย่างไรบ้าง ค้นหาสาเหตุ ปัจจัยเงื่อนไข ตลอดจนอิทธิพลของวัฒนธรรมแบบสังคมเมือง อิทธิพลของกระแสโลกาภิวัตน์ วัตดุนิยม บริโภคนิยม เทคโนโลยี และปัจเจกนิยม ว่ามีผลกระทบต่อชีวิตและการทำพันธกิจคริสตจักรท้องถิ่นในเขตพื้นที่ชานเมืองภาคเหนือ สังกัดคริสตจักรภาคที่ 1 หรือไม่อย่างไร และร่วมกันค้นหาแนวทางในการแก้ไขและพัฒนาให้ชีวิตและการทำพันธกิจคริสตจักรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2) ประเด็นสนทนากลุ่มสำหรับกลุ่มสมาชิกที่อยู่ในคณะหรือแผนกต่าง ๆ (คณะบุรุษ คณะสตรีและคณะอนุชนคริสตจักร)

เป็นการสนทนากลุ่มโดยใช้ประเด็นที่พบจากแบบสอบถามการศึกษาวิจัยเรื่องชีวิตและการทำพันธกิจคริสตจักร เพื่อช่วยให้เห็นภาพรวมของคุณภาพชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่นในเขตพื้นที่ชานเมืองภาคเหนือ สังกัดคริสตจักรภาคที่ 1 ทั้งที่เกิดผลมีประสิทธิภาพ และที่ต้องการแก้ไขและพัฒนา เพื่อนำไปสู่การร่วมกันค้นหาสาเหตุและผลกระทบ ตลอดจนอิทธิพลของวัฒนธรรมแบบสังคมเมือง อิทธิพลของกระแสโลกาภิวัตน์ วัตดุนิยม บริโภคนิยม เทคโนโลยี และปัจเจกนิยม และร่วมกันค้นหาแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพของชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรต่อไปในอนาคต

3.2.3 ประเด็นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

เป็นการสัมภาษณ์เจาะลึก ในกรณีที่ผู้วิจัยต้องการข้อมูลที่ชัดเจนหรือเฉพาะเจาะจงมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจะนำประเด็นเหล่านั้นไปสัมภาษณ์ โดยเลือกจากคนที่ได้มาร่วมในกลุ่มสนทนา หรือ บุคคลที่สมาชิกกลุ่มสนทนาแนะนำ

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.3.1 การทบทวนเอกสาร

ผู้ศึกษาวิจัยทำการศึกษาค้นคว้าคำสอนของพระคริสตธรรมคัมภีร์อันเป็นรากฐานความเชื่อศรัทธาและหลักการหลักคิดในเรื่องชุมชนคริสตจักร ตลอดจนศึกษาค้นคว้าหลัก

คริสต์ศาสนศาสตร์เรื่องชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรที่นักคริสต์ศาสนศาสตร์ในปัจจุบันได้นำเสนอไว้

3.3.2 การรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม

ผู้ศึกษาวิจัยทำการรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม 2 ชุด ดังนี้

1) แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของคริสตจักร

แบบสอบถามนี้ใช้เพื่อสำรวจ ประเมินชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรจากศิษยาภิบาล คณะธรรมกิจ คณะมัคนายก และตัวแทนคณะกรรมการแผนกต่าง ๆ

2) แบบสอบถามการศึกษาวิจัยเรื่องชีวิตและการทำพันธกิจคริสตจักร

(ภาคผนวก ข)

แบบสอบถามนี้ใช้เพื่อสำรวจ ประเมินชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรในความคิดเห็นของสมาชิกคริสตจักรที่อยู่ในคณะหรือแผนกต่าง ๆ ซึ่งกลุ่มนี้จะมีทั้งศิษยาภิบาลซึ่งเป็นสมาชิกในคณะบวช คณะธรรมกิจและคณะมัคนายกซึ่งเป็นทั้งสมาชิกของคณะบวชหรือคณะสตรี รวมถึงสมาชิกทั่วไปที่ไม่มีตำแหน่งที่สังกัดในคณะบวช หรือคณะสตรีหรือคณะอนุชน

3.3.3 การสนทนากลุ่ม

เนื่องจากการวิจัยสำรวจข้อมูลชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรครั้งนี้ใช้กระบวนการรวบรวมข้อมูลแบบครบวงจร การสนทนากลุ่มจะเกิดขึ้นหลังจากการประมวลผลข้อมูลจากแบบสอบถามแล้ว โดยผู้วิจัยได้จัดทำประเด็นการสนทนากลุ่มที่ให้สอดคล้องกับผลการประมวลผลข้อมูลจากแบบสอบถาม การสนทนากลุ่มมีสมาชิกเข้าร่วมคริสตจักรละ 3 กลุ่ม รวมทั้งหมด 134 คน และใช้เวลาในการรวบรวมข้อมูลจากพื้นที่เป้าหมายคริสตจักรละ 2 ครั้ง โดยครั้งแรกจะเป็นการรวบรวมข้อมูลจาก กลุ่มศิษยาภิบาล คณะธรรมกิจและคณะมัคนายก จำนวน 30 คน และครั้งที่สอง จะเป็นการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มสมาชิกคริสตจักรที่สังกัดในคณะบวช คณะสตรีและคณะอนุชน จำนวน 104 คน โดยทั้งสองกลุ่มใหญ่ใช้กระบวนการรวบรวมข้อมูลแบบครบวงจร กล่าวคือ **ขั้นตอนแรก** แต่ละท่านในกลุ่มมีโอกาสที่จะให้ข้อมูลตามความคิดเห็นของตนในแบบสอบถาม **ขั้นตอนต่อมา** สมาชิกทุกคนที่ร่วมในกลุ่มจะร่วมกันประมวลผลข้อมูลที่ได้ในขั้นตอนนี้ผู้เข้าร่วมจะสามารถเห็นภาพรวมข้อมูลแต่ละประเด็นของคริสตจักร และนำไปสู่ **ขั้นตอนสุดท้าย** คือการสนทนากลุ่มตามประเด็นที่กำหนดให้สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการประมวลด้วย

3.3.4 การสัมภาษณ์

ผู้วิจัยจะใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลนี้เมื่อพบว่าต้องการข้อมูลเจาะลึกกว่าที่ได้มา ผู้วิจัยจึงจะดำเนินการสัมภาษณ์ ศิษยาภิบาล ผู้ช่วยศิษยาภิบาล ผู้อภิบาล ประธานธรรมกิจ คริสตจักร แกนนำหรือสมาชิกที่สมาชิกคริสตจักรยอมรับในประเด็นที่ต้องการข้อมูลเจาะลึกและ เฉพาะเจาะจง

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้ศึกษาวิจัยทำการประมวลและวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

3.4.1 นำข้อมูลที่ได้จากการทบทวนเอกสารมาประมวลและสรุปจัดหมวดหมู่เพื่อตอบคำถามการวิจัยเกี่ยวกับคำสอนของพระคริสตธรรมคัมภีร์และหลักคริสต์ศาสนศาสตร์เรื่องชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่น อันเป็นรากฐานความเชื่อศรัทธาและหลักการหลักคิดในเรื่องชุมชนคริสตจักร

3.4.2 นำข้อมูลจากการสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์มาประมวลและสรุปจัดหมวดหมู่ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกคริสตจักร และ กระบวนการขับเคลื่อนพันธกิจของคริสตจักร

3.4.3 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ด้วยสถิติ แจกแจงค่าความถี่และร้อยละ และการบรรยาย